

Mottagare: Finansdepartementet

Kulturrådets yttrande över Statskontorets
rapport En form för kollektivt
beslutsfattande – en kartläggning och
prövning av nämndmyndigheter (2024:11)
(Fi2024/01367)

2024-11-26
KUR 2024/6696
Kulturrådet
Box 27215, 102 53 Stockholm
kulturradet@kulturradet.se

1. Sammanfattning

Statens kulturråd (Kulturrådet) tillstyrker Statskontorets förslag om att verksamheten vid Nämnden för hemslöjdsfrågor övergår som ordinarie uppgift vid en annan myndighet. Kulturrådet bedömer i likhet med Statskontoret att Statens kulturråd är en möjlig myndighet för att överta uppgifterna.

2. Kulturrådets synpunkter på förslagen i rapporten

4. Förändrad organisering av nämndmyndigheter: Nämnden för hemslöjdsfrågors verksamhet föreslås bli ordinarie uppgift vid Statens kulturråd

Statskontoret föreslår att regeringen överväger att organisera verksamheten vid Nämnden för hemslöjdsfrågor som en ordinarie uppgift vid en annan myndighet. Statens kulturråd bedöms av Statskontoret vara en möjlig myndighet för hemslöjdsfrågorna, mot bakgrund av att Statens kulturråd har verksamhetsmässiga samband med Nämnden för hemslöjdsfrågor och har i uppgift att fördela bidrag till kulturens utveckling och tillgänglighet.

Kulturrådet tillstyrker förslaget och bedömer att myndigheten har goda förutsättningar att genomföra det uppdrag som idag åligger Nämnden för hemslöjdsfrågor, både i form av bidragsgivning och främjande inom slöjdområdet.

Kulturrådets uppgift är att främja, följa upp och fördela bidrag till kultur. Kulturrådet ser att de uppgifter som Nämnden för hemslöjdsfrågor har ligger väl i

linje med Kulturrådets nuvarande uppdrag inom andra konst- och kulturområden, både avseende bidragsgivning och främjande verksamhet.

Nämnden för hemslöjdsfrågor fördelar likhet med Kulturrådet bidrag i form av organisationsbidrag, verksamhetsbidrag och projektbidrag. Liksom hos Kulturrådet kan bidrag sökas endast av juridisk person eller enskild firma. En viss skillnad finns mellan verksamheterna i det att Nämnden för hemslöjdsfrågor kan bevilja bidrag till en enskild slöjdares projekt, medan Kulturrådet inte stödjer enskilda konstnärers projekt/konstnärskap. Kulturrådet ser däremot inga hinder för att kunna fördela sådana bidrag inom slöjdområdet.

Kulturrådet bedömer vidare att det finns beröringspunkter mellan slöjdområdet respektive bild- och formkonst och konsthantverk och att en analys som ger en helhetsbild över områdenas förutsättningar att utvecklas och tillgängliggöras kan skapa synergier.

För att genomföra verksamheten krävs att resurser och kompetens tillförs Kulturrådet. Det är av avgörande betydelse att kompetens inom slöjdsområdet tillförs Kulturrådet, och det mest gynnsamma vore att medarbetare från Nämnden för hemslöjdsfrågor övergår i arbete vid Kulturrådet.

Kulturrådet bedömer att en ändamålsenlig organisation för arbete med slöjdområdet kan skapas, som ligger i linje med hur myndigheten arbetar i övrigt. Myndigheten arbetar med rådgivande experter (referensgrupper) inom exempelvis scenkonst, musik samt bild- och formkonst och konsthantverk. Grupperna fungerar rådgivande i bedömningen av bidragsansökningar. Kulturrådet ser framför sig att ett liknande arbetssätt kan tillämpas inom slöjd.

Kulturrådet föreslår, efter dialog med Nämnden för hemslöjdsfrågor, att området fortsättningsvis benämns slöjd, i stället för hemslöjd.

5.3 Organisationsalternativen kommer att kräva olika mycket arbetsinsatser

Statskontoret identifierar att det på kort sikt uppstår en risk för tillfälliga avbrott i verksamheterna som kan påverka kvalitet och produktivitet. Risken bedöms vara särskilt stor i de fall då en nämndmyndighets verksamhet ska inordnas som en uppgift i en annan myndighet (s. 84).

Statens kulturråd bedömer att myndigheten i samverkan med Nämnden för hemslöjdsfrågor kan förbereda överförande av uppgifterna på ett sätt som minimerar risken för tillfälliga avbrott. Myndigheterna kan i samverkan planera kommunikation gentemot relevanta målgrupper på ett sätt som främjar en smidig övergång. En förutsättning är att regeringen i så god tid som möjligt ger besked om tidplanen för förändringen.

5.3.1. Både risker och möjligheter när del eller hela nämndmyndigheten blir uppgift vid annan myndighet

Statskontoret identifierar som en risk med förslagen att en uppgift som tillförs en myndighet med annan verksamhet riskerar att trängas undan i och med att den behöver konkurrera med myndighetens befintliga uppgifter. Uppgiften från nämndmyndigheten är inte längre kärnverksamhet. Den mottagande myndigheten behöver därför enligt Statskontoret förbereda sig för att på bästa sätt ta emot verksamheten (s. 85).

Det är av betydelse de medel för hemslöjd som idag finns inom utgiftsområde 17 i statsbudgeten, anslag 4:3 *Nämnden för hemslöjdsfrågor* fortsatt avsätts för slöjd. Kulturrådet ser framför sig att bidrag till slöjd bör utlysas som ett separat bidrag. Medlen skulle exempelvis kunna överföras till anslag 1:2 ap. 1 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, internationell verksamhet och nationella minoriteters språk och kultur* som rymmer en rad olika typer av ändamål och bidragsmottagare.

Kulturrådet bedömer det vara nödvändigt att ta fram en förordning för fördelning av bidrag motsvarande de förordningar som Kulturrådets bidragsgivning utgår från.

Nämnden för hemslöjdsfrågor medverkar idag i det samverkansråd vid Kulturrådet som är kopplat till den så kallade kultursamverkansmodellen, inom vilken medel fördelas till regional kulturverksamhet till samtliga regioner utom Region Stockholm (anslag 1:6 ap. 1 *Bidrag till regional kulturverksamhet*). Det innebär bland annat att nämnden deltar i dialogen med regionerna, i arbetet med bedömning av regionernas kulturplaner och med uppföljning. I och med att kompetens inom slöjdområdet tillförs Kulturrådet bedömer myndigheten att kapaciteten att bedöma planer, föra dialog med regionerna och att främja området slöjd inom kultursamverkansmodellen fortsatt kommer att vara hög.

5.5 Små besparingar för staten som helhet

Statskontoret bedömer att de samlade besparingarna är små, liksom de samlade effekterna på statens budget. Det följer av att kostnader framför allt flyttas inom staten, exempelvis från en nämndmyndighet till en annan myndighet i form av uppgift. Vissa utgifter kommer enligt Statskontoret att uppstå för att täcka de initiala kostnaderna till följd av organisationsförslagen.

Om en överföring av uppgifterna sker till Kulturrådet förutsätter myndigheten att anslaget från Nämnden för hemslöjdsfrågor förs över både vad avser förvaltning och främjande, så att verksamhetens omfattning inte påverkas negativt. Initialt bedöms det uppstå särskilda kostnader för överföring av verksamheten som rör exempelvis ärendehantering (öppna ärenden), ansöknings- och redovisningssystem och utveckling av webbplats.

3. Beslut

Statens kulturråd (Kulturrådet) är en central förvaltningsmyndighet inom kulturområdet. Myndighetens arbete tar sin utgångspunkt i de nationella kulturpolitiska målen och verkar för kulturens utveckling och tillgänglighet genom att fördela och följa upp statliga bidrag samt andra främjande åtgärder. Grunden för vårt uppdrag är att alla ska kunna ta del av konst och kultur av hög kvalitet.

Detta beslut har fattats av generaldirektör Kajsa Ravin efter föredragning av utredare Heli Hirsch. I den slutliga handläggningen av ärendet har enhetschef Klara Tomson och GD-koordinator Ömer Bulduk medverkat.

I beredningen av ärendet har även enhetschef Ingrid Skare, processledare Luciana Marques, handläggare Anna Eineborg deltagit.

På Kulturrådets vägnar

Kajsa Ravin

Generaldirektör

Heli Hirsch

Föredragande